

Palvelut ja toiminnan kehittäminen

Suomenkielinen varhaiskasvatus tarjoaa ja kehittää lasten ja heidän perheidensä tarpeiden mukaisia, monimuotoisia ja laadukkaita varhaiskasvatuspalveluja. Varhaiskasvatuspalvelut sisältävät myös esiopetuksen, avoimen varhaiskasvatuksen ja yksityisen hoidon tuen, palvelusetelin sekä lasten kotihoidon tukeen liittyvät tehtävät. Palvelut järjestetään siten, että ne ovat myös kokonaistaloudellisesti tarkoituksenmukaisesti toteutettuja. Espoossa oli vuoden 2020 lopussa noin 19 700 varhaiskasvatusikäistä (10kk-6 v) suomen- ja vieraskielistä lasta.

Varhaiskasvatus on osa kasvatus- ja koulutusjärjestelmää. Tavoitteena on, että lapset osallistuvat varhaiskasvatukseen jo ennen esiopetusvuotta. 3-vuotta täyttäneiden ikäluokissa varhaiskasvatuksen osallistumisaste on jo 90 prosentin tuntumassa tai korkeampi, jolloin osallistumisasteen kasvu toteutuu erityisesti alle 3-vuotiaiden osalta.

Espoossa varhaiskasvatusta järjestetään kunnan omissa päiväkodeissa ja perhepäivähoitossa, ostopalvelupäiväkodeissa sekä yksityisissä päiväkodeissa, joihin lapsen huoltaja voi hakea yksityisen hoidon tukea. Uutena tukimuotona on elokuun 2021 alussa käyttöön otettu varhaiskasvatuksen palveluseteli yksityisiin päiväkoteihin. Tavoitteena on, että yksityinen ja julkinen varhaiskasvatus muodostavat toimivan kokonaisuuden perheiden valinnat ja alueellinen tasapuolisuus huomioon ottaen. Vaihtoehtona varhaiskasvatukselle on lasten kotihoidon tuki perheille, joilla on alle 3-vuotias lapsi.

Espoo on osallistunut kahden toimintavuoden ajan valtakunnalliseen 5-vuotiaiden lasten maksuttoman 20 viikkotunnin varhaiskasvatuksen kokeiluun. Elokuussa 2021 käynnistyi valtakunnallinen kaksivuotisen esiopetuksen kokeilu, johon Espoo ei tullut valituksi. Espoossa jatketaan 20 viikkotunnin maksuttoman varhaiskasvatuksen järjestämistä 5-vuotiaiden lasten ikäluokalle.

Varhaiskasvatuksen kehittäminen

Varhaiskasvatuksessa tavoitteena on että, jokainen lapsi voi oppia, kasvaa ja kehittyä omaan parhaimpaansa ja että lapset ja heidän huoltajansa kokevat yhteisössämme osallisuutta, turvallisuutta ja oppimisen iloa. Lapsia ohjataan omaksumaan kestävän kehityksen mukainen elämäntapa. Uuden Kasvun ja oppimisen toimialan keskeisenä tavoitteena on varmistaa varhaiskasvatuksessa ja perusopetuksessa yhtenäiset opinpolut.

Varhaiskasvatuksessa toteutetaan monimuotoista pedagogista kehittämistoimintaa, jossa hyödynnetään valtion avustuksia ja hankerahoitusta. Valtion rahoituksen osalta kehittämistoiminnan kustannukset eivät sisälly menokehykseen.

Hallitus on antanut esityksen varhaiskasvatuslain muuttamisesta siten, että siinä säädettäisiin nykyistä tarkemmin lapsen oikeudesta tarvitsemaansa tukeen. Varaudutaan lakimuutoksen voimaan tulon esityksen mukaisesti 1.8.2022. Varaudutaan myös kehittämään positiivisen erityiskohtelun menetelmiä varhaiskasvatusyksiköille, joissa lasten tuen tarvetta on paljon ja näin estämään päiväkotien eriytymiskehitystä.

Lasten ja huoltajien vaikutusmahdollisuuksia kehitetään. Vuoden loppupuolella toteutetaan pääkaupunkiseudun kuntien yhteinen asiakaskysely.

Varhaiskasvatuksen johtamisjärjestelmää uudistetaan arvioimalla ja kokeilemalla yksikköjohtajien johtamismalleja ja varajohtajuusjärjestelyjä. Turvataan pedagogiikan johtamisen koulutus kaikille esimiehille.

Yksityisen varhaiskasvatuksen vetovoimaa varmistetaan kehittämällä palvelusetelin käytettävyyttä, markkinointia ja yksityisen varhaiskasvatuksen kanssa tehtävää yhteistyötä. Vauraudutaan todennäköisesti toteutuvan varhaiskasvatuslain muutoksen myötä lasten tuen järjestämisen lisääntymiseen yksityisessä varhaiskasvatuksessa.

Varhaiskasvatuksen toimintajärjestelmä eVakaa kehitetään yhdessä Tampereen, Turun ja Oulun kanssa.

Tavoitteet ja kehittämisen painopisteet tarkennetaan Espoo-tarinan ja valtuustokauden tavoitteiden mukaisesti.

Palvelutuotteet

Palvelutuotteet 2020-2024 (€)							
	TP 2020	TA 2021	ENN 2021	2022	2021-2022 muutos-%	2023	2024
314 SUOMENKIELINEN VARHAISKASVATUS							
Varhaiskasvatus päiväkodissa oma, alle 3v. lapsi							
Palvelutuotteen kokonaiskustannukset	36 500 385	40 281 967	42 039 214	41 936 100	-0,2 %	0	0
- suorite: Lapsia	2 181	2 260	2 290	2 305	0,7 %	2 351	2 398
- yksikkökustannus e/lapsi	16 736	17 824	18 358	18 194	-0,9 %	0	0
Varhaiskasvatus ja esiopetus päiväkodissa oma, 3v. täyttänyt lapsi							
Palvelutuotteen kokonaiskustannukset	108 598 858	120 532 721	121 814 802	124 302 100	2,0 %	0	0
- suorite: Lapsia	9 079	9 450	9 269	9 480	2,3 %	9 575	9 766
- yksikkökustannus e/lapsi	11 962	12 755	13 142	13 112	-0,2 %	0	0
Lasten kehityksen, kasvun ja oppimisen tuen palvelut							
Palvelutuotteen kokonaiskustannukset	7 541 256	8 404 007	8 439 385	9 174 300	8,7 %	0	0
- suorite: Lapsia	1 267	1 315	1 464	1 480	1,1 %	1 450	1 435
- yksikkökustannus e/lapsi	5 952	6 391	5 765	6 199	7,5 %	0	0
Lasten kielen ja kulttuurin tuen palvelut							
Palvelutuotteen kokonaiskustannukset	1 553 200	1 975 661	1 909 030	2 023 000	6,0 %	0	0
- suorite: Lapsia	3 374	3 580	3 615	3 740	3,5 %	3 890	4 070
- yksikkökustannus e/lapsi	460	552	528	541	2,4 %	0	0
Yksityisen hoidon tuki päiväkodissa, perhepäivähoidossa ja lapsen kotona annettavaan varhaiskasvatukseen							
Palvelutuotteen kokonaiskustannukset	21 814 780	17 154 320	17 562 100	10 406 300	-40,7 %	0	0
- suorite: Lapsia	2 423	1 068	2 078	990	-52,4 %	891	802
- yksikkökustannus e/lapsi	9 003	16 062	8 451	10 511	24,4 %	0	0
Varhaiskasvatuksen palveluseteli 1.8.2021 alkaen							
Palvelutuotteen kokonaiskustannukset		7 015 852	6 433 900	14 764 200	129,5 %	0	0
- suorite: Lapsia		1 669	1 000	1 931	93,1 %	2 317	2 686
- yksikkökustannus e/lapsi		4 204	6 434	7 646	18,8 %	0	0
Kotihoidon tuki							
Palvelutuotteen kokonaiskustannukset	19 999 797	18 428 075	17 695 970	17 893 000	1,1 %	0	0
- suorite: Lapsia	3 673	3 550	3 400	3 350	-1,5 %	2 848	2 420
- yksikkökustannus e/lapsi	5 445	5 191	5 205	5 341	2,6 %	0	0
Muut palvelutuotteet	28 157 862	27 259 397	26 691 600	25 129 000	-5,9 %	0	0
Palvelutuotteen kokonaiskustannukset	224 166 139	241 052 000	242 586 000	245 628 000	1,3 %	0	0

Kunnalliset varhaiskasvatuspalvelut

Kunnallista varhaiskasvatusta järjestetään päiväkodeissa, ryhmäperhepäiväkodeissa ja hoitajan kotona tapahtuvassa perhepäivähoidossa. Vuonna 2022 kunnallisissa päiväkodeissa ennakoidaan olevan 11 785 lasta ja perhepäivähoidossa (hoitajan kotona tapahtuva perhepäivähoito ja ryhmäperhepäivähoito) 425 lasta. Päiväkodeissa olevien lasten määrä kasvaa ja perhepäivähoidossa olevien vähenee. Kunnallisten päiväkotien kokonaiskustannukset kasvavat palkankorotusten, toimitilavuokrien ja sisäisten erien kasvusta johtuen. Yksikkökustannukset alenevat lasten määrän kasvun myötä.

Avointa varhaiskasvatusta järjestetään asukaspuistoissa ja kerhoissa. Asukaspuistoissa pienille koululaisille on mahdollisuus maksulliseen välipalaan lukuvuoden aikana.

Yksityiset varhaiskasvatuspalvelut

Yksityisen varhaiskasvatuksen (palveluseteli, yksityisen hoidon tuki, ostopalvelu) lasten kokonaismäärä kasvaa. Tavoitteena on vähitellen saada yksityisen varhaiskasvatuksen osuus toiminnasta nousuun. Vuosina 2022–2023 muutokset lapsimäärissä toteutuvat pääosin siirtyminä järjestämis muodosta toiselle. Palvelusetelillä olevien lasten määrä kasvaa ja muissa yksityisissä palveluissa olevien määrä vähenee. Toteutuminen riippuu perheiden todellisista valinnoista. Palvelusetelin ja yksityisen hoidon tuen yksikkökustannukset tulevat näin ollen vaihtelevaan lähivuosiin ja vertailutiedot yksikköhinnoina eivät anna todellista kuvaa siirtymistä johtuen. Uusien palvelusetelipäiväkotien toiminta näkyy vähitellen kokovuotina. Varaudutaan varhaiskasvatuslain muutoksen myötä tuen järjestämisen kustannusten kasvuun yksityisessä varhaiskasvatuksessa.

Varhaiskasvatus palvelusetelillä

Palveluseteli otettiin käyttöön 1.8.2021. Varhaiskasvatuksen palvelusetelituottajiksi on hyväksytty 23 suomenkielistä päiväkotia. Uusia päiväkoteja hyväksytään sitä mukaa, kun hakemuksia tulee. Merkittävä osa hyväksytyistä päiväkodeista on aiemmin toiminut Espoossa yksityisen hoidon tuella.

Yksityisen hoidon tuki

Yksityisen hoidon tukea maksetaan perheille, jotka valitsevat lapselleen yksityisen varhaiskasvatuksen tai palkkaavat työsopimussuhteisen hoitajan hoitamaan lasta. Espoon kaupunki rahoittaa lakisääteiset tuet ja kuntalisät. Espoossa maksetaan lakisääteisten tukien lisäksi yksityisen hoidon tuen kuntalisä seuraavasti:

Espoo-lisä lakisääteiseen hoitorahaan:

<u>Varhaiskasvatus</u>	<u>Alle 3-v.</u>	<u>3–6-v.</u>
Päiväkotitai ryhmäperhepäiväkotit	680 €/kk,	470€/kk
Perhepäivähoitajan kotona tapahtuva varhaiskasv.	330 €/kk,	200€/kk
Perheen kotiinsa palkkaama työsopimussuhteinen hoitaja lapsille	560 €/kk,	200€/kk
<u>Esiopetukseen liittyvä varhaiskasvatus,</u>	<u>Esiopetusikäinen lapsi</u>	
Kaikki varhaiskasvatusmuodot	110 €/kk	

Espoo-lisä tulosidonnaiseen hoitolisään:

100 €/kk niille lapsille, joista maksetaan lakisääteisen tuen tulosidonnaista hoitolisää.

Espoo maksaa lisäksi yksityisen hoidon tuen sisaruslisää perheen toisesta lapsesta lukien perheille, joilla on useampi kuin yksi lapsi varhaiskasvatuksessa. Sisaruslisä on 60 prosenttia palveluntuottajan perheeltä perimästä lapsen varhaiskasvatusmaksusta, kuitenkin enintään 173 €/kk. Sisaruslisän maksamisen ehtona on, että palveluntuottaja pienentää sisaruslisää saavan lapsen varhaiskasvatusmaksua sisaruslisää vastaavalla euromäärällä.

Espoo-lisien maksamisen ja yksityisten palveluntuottajien hyväksymisen ehtona on, että palveluntuottaja järjestää sekä osa-aikaista että kokoaikaista varhaiskasvatusta. Perheen palkkaaman työsopimussuhteisen hoitajan työajan tulee olla yli 20 tuntia viikossa.

Esiopetuksesta suoritettava korvaus esiopetuksen järjestämispaikaksi hyväksytyille yksityisille päiväkodeille on 510 euroa/kk/esiopetuksessa oleva lapsi ajalta 1.8.2022 - 31.5.2023.

Ostopalvelut

Suomenkielinen varhaiskasvatus ostaa varhaiskasvatusta kilpailutetuilta päiväkodeilta. Lisäksi Espoossa on päiväkoteja, joilta palvelu ostetaan vuosisopimuksella. Kaupunginhallituksen päätöksen mukaisesti vuosisopimuksella toimivia ostopalvelupäiväkoteja kannustetaan organisoimaan toimintansa siten, että ne voisivat tulevaisuudessa siirtyä joko yksityisen hoidon tuen tai palvelusetelin piiriin. Vuonna 2022 ostopalveluissa ennakoidaan olevan 875 lasta.

Kunnallisen ja yksityisen varhaiskasvatuksen palvelutuotteiden kustannukset eivät ole keskenään vertailukelpoisia. Kunnan oman toiminnan kustannuksiin sisältyvät kaikki palvelun tuottamisesta aiheutuvat kustannukset (bruttokustannukset), joista asiakasmaksu- ja muita tuloja ei ole vähennetty. Yksityisen hoidon tuen kustannukset sisältävät vain Espoon asiakkaille maksaman avustuksen ja palvelusetelillä Espoon maksaman osuuden palvelusetelin maksimiarvosta, jolloin niistä puuttuvat palveluntuottajan asiakkailta perimät asiakasmaksut.

Lasten kehityksen, kasvun ja oppimisen tuen sekä kielen ja kulttuurin tuen palvelut

Osa lapsista tarvitsee tavanomaisen varhaiskasvatuksen lisäksi kehityksen, kasvun ja oppimisen tuen palveluja ja/tai lasten kielen ja kulttuurin tuen palveluja. Palveluihin sisältyy muun muassa varhaiskasvatuksen erityisopettajien ja kieli- ja kulttuuriopettajien sekä avustamispalvelujen henkilöstön kustannukset. Lasten tukemiseen liittyvää varhaiskasvatuslain muutosta ennakoiden varaudutaan muutoksiin tuen järjestämisessä sekä lisäämään resursointia lasten kehityksen, kasvun ja oppimisen tuen palveluihin yksityiseen varhaiskasvatukseen.

Lasten kehityksen, kasvun ja oppimisen tuen sekä kielen ja kulttuurin tuen palveluiden lasten määrä kasvaa lisäten kokonaiskustannuksia. Kokonaiskustannusten ja yksikkökustannusten nousu vuoden 2021 ennusteeseen verrattuna johtuu rekrytointivaikeuksista. Henkilöstöä ei ole saatu palkatuksi palvelutarpeen mukaisesti, jolloin yksikkökustannus alenee vuoden 2021 talousarvioon verrattuna.

Esiopetus

Oppivelvollisuuden alkamista edeltävänä vuotena lapsen tulee osallistua vuoden kestävään esiopetukseen tai muuhun esiopetuksen tavoitteet saavuttavaan toimintaan. Valmistavan opetuksen tarpeessa oleville esiopetusikäisille lapsille järjestetään perusopetukseen valmistavaa opetusta. Esiopetusta järjestetään Espoon esiopetuksen järjestämispaikoiksi hyväksymissä kunnallisissa ja yksityisissä päiväkodeissa. Esiopetusta varaudutaan järjestämään yhteensä 2 800 lapselle päiväkodeissa tai koulujen tiloissa. Esiopetuksen lapsimäärät ja kustannukset sisältyvät kunnallisten sekä yksityisten päiväkotien kustannuksiin. Suurin osa näistä lapsista on myös esiopetukseen liittyvässä varhaiskasvatuksessa.

Lasten kotihoidon tuki

Lasten kotihoidon tukea voivat saada vanhempainrahakauden päätyttyä perheet, joilla on alle 3-vuotias lapsi. Kotihoidon tukea voidaan maksaa ottovanhemmille myös 3 vuotta täytäneestä lapsesta ajanjaksolta, joka päättyy, kun vanhempainrahakauden alkamisesta on kulunut kaksi vuotta. Tukeen kuuluu lakisääteinen kotihoidontuki ja harkinnanvarainen kunnallisä (Espoo-lisä).

Alle 3-vuotiaiden lasten vanhemmat voivat saada myös ns. joustavaa hoitorahaa työaikansa palkattomaan lyhentämiseen. Pienten koululaisten (1-2 lk) vanhemmille työajan palkattomasta lyhentämisestä voidaan maksaa osittaista hoitorahaa.

Taloudellisesti kestävä Espoo-ohjelman mukaisesti kotihoidon tuen Espoo-lisään tulee muutos. Kotihoidon tuen kuntalisänä maksetaan 1.3.2022 alkaen Espoo-lisää 160 €/kk alle 2-vuotiaasta perheen nuorimmasta lapsesta (ennen 1.3.2022 kuntalisä alle 2,5-vuotiaasta on 160 €/kk).

Espoo-lisän ehtona on, että perheen kaikista tukeen oikeuttavista lapsista maksetaan kotihoidon tukea, jolloin he eivät voi osallistua muihin varhaiskasvatuspalveluihin kuin avoimeen varhaiskasvatukseen. Esiopetukseen oikeutettu lapsi voi osallistua esiopetukseen. Jos kotihoidon tuella olevan lapsen sisaruksella todetaan kasvun ja oppimisen tuen tarve ja siitä on asiantuntijalausunto sekä tuen toteutuminen varhaiskasvatuspaikassa on varmistettu, Espoo-lisää maksetaan, vaikka tukea tarvitseva lapsi on varhaiskasvatuksessa.

Espoossa on lisäksi käytössä kaksi harkinnanvaraista muuta kotihoidon tuen Espoo-lisää:

- Niin sanottu monikkoperheille suunnattu tuki, jos perheeseen on syntynyt tai otettu ottop lapseksi samanaikaisesti useampi kuin yksi lapsi. Monikkoperheille maksetaan kunnallisen lasten kotihoidon tukena 160 euroa kuukaudessa normaalin vanhempainrahakauden jatkeeksi käytetyiltä päiviltä. Tuki maksetaan toisesta samanaikaisesti syntyneestä tai ottolapseksi otetusta lapsesta alkaen.
- Ottovanhemmille maksetaan 1.3.2022 alkaen kotihoidon tuen Espoo-lisää 160 euroa kuukaudessa 3 vuotta täyttäneestä lapsesta ajanjaksolta, joka päättyy, kun vanhempainrahakauden alkamisesta on kulunut 1 vuosi 8 kk. Ennen 1.3.2022 tukea maksetaan 2 vuoden ajalta. Muutoksen myötä lisää maksetaan vastaava aika kuin alle 2-vuotiaista lapsista maksetaan Espoo-lisää.

Kotihoidon tuen lasten määrä ja kokonaiskustannukset alenevat. Yksikkökustannusten kasvuun vaikuttaa kotihoidon tuen saajien ikärakenne sekä hallinnolliset kulut, mistä johtuen yksikkökustannus ei alene suoraan samassa suhteessa kuin lasten määrä ja kustannukset.

Muut mittarit 2020-2024

Lapset keskimäärin vuoden aikana	TP 2020	TA 2021	ENN 2021	2021-2022			
				2022	muutos-%	2023	2024
Varhaiskasvatuksessa olevia lapsia	15 571	16 394	16 444	16 356	-0,5 %	16 740	17 162
- kunnalliset päiväkodit	11 260	11 710	11 559	11 785	2,0 %	11 926	12 164
- perhepäivähoito	543	512	472	425	-10,0 %	406	390
- kerhotoiminta	367	390	313	350	11,8 %	350	350
- ostopalvelut	978	1 045	1 022	875	-14,4 %	850	770
- palveluseteli 1.8.2021 alkaen		1 669	1 000	1 931	93,1 %	2 317	2 686
- yksityisen hoidon tuki	2 423	1 068	2 078	990	-52,4 %	891	802
Kotihoidon tuella olevia lapsia	3 673	3 550	3 400	3 350	-1,5 %	2 848	2 420

Henkilöstö

Varhaiskasvatuksen perustana on henkilöstön laaja-alainen osaaminen, jolla edistetään lasten kasvu, kehitystä ja oppimista yhteistyössä huoltajien kanssa. Työyhteisöjä kehitetään oppiviksi ja välittäviksi ja henkilöstöä kannustetaan jatkuvaan työn ja ammattitaidon kehittämiseen.

Espoon kunnallisessa varhaiskasvatuksessa työskentelee noin 2 800 ammattilaista. Kilpailu osaavasta kasvatuksesta, opetus ja hoitohenkilöstöstä on kiristynyt. Rekrytointi on erittäin haasteellista. Rekrytointien pitkittyessä joudutaan käyttämään runsaasti henkilöstövuokrausta ja lyhytaikaisia sijaisia. Tarvitaan aktiivista vaikuttamista koulutuspaikkojen riittävyyden edistämiseen sekä monimuotoisia rekrytointi- ja henkilöstön palkitsemistapoja. Koulutuspaikkojen ja erilaisten kouluttautumismuotojen lisäämistä edistetään yhteistyössä muiden pääkaupunkiseudun kuntien kanssa.

Henkilöstön saatavuuden parantamiseksi laaditaan valtuustokauden mittainen ohjelma, joilla pyritään takaamaan kelpoisen ja riittävän henkilöstön saaminen varhaiskasvatukseen. Ohjelman valmistelu, toteutus ja seuranta tehdään laajana yhteistyönä kaupungin eri toimijoiden ja yhteistyökumppaneiden kesken.

Päiväkotien henkilöstörakenteen muuttamista jatketaan varhaiskasvatustavan edellyttämällä tavalla. Vuoden 2022 aikana tavoitteena on muuttaa vähintään 30 varhaiskasvatuksen lastenhoitajan tehtävää varhaiskasvatuksen opettajan tehtäväksi. Päiväkotien kasvatusta, opetusta ja hoitotehtävissä olevan henkilöstön kokonaismäärä kasvaa hieman uusien päiväkotien käynnistymisestä ja lapsimäärän kasvusta johtuen. Varhaiskasvatuksen sosionomin tehtävä on otettu käyttöön ja näitä tehtäviä lisätään suunnitelmallisesti varhaiskasvatustyöskentelyyn ja avoimeen varhaiskasvatukseen.

Huolehditaan vakinaisen henkilöstön lakisääteisestä ja muusta täydennyskoulutuksesta sekä etsitään keinoja ei-kelpoisen henkilöstön varhaiskasvatusosaamisen kehittämiseksi. Henkilöstön työhyvinvoinnin edistämiseen kiinnitetään erityistä huomiota.

Talous

	Muutettu TA				
	TP 2020	2021	TA 2022	2023	2024
Toimintatulot	18 040	19 697	18 667	19 118	19 601
Toimintamenot	224 106	241 002	245 578	250 297	254 247
Toimintakate	-206 067	-221 305	-226 911	-231 179	-234 646

Suomenkielisen varhaiskasvatuksen talousarvion laidinnassa on otettu huomioon Taloudellisesti kestävä Espoo-ohjelman mukaisesti asetetut vuosittaiset säästötavoitteet.

Varhaiskasvatuksen tulot koostuvat pääosin asiakasmaksutuloista. Suomenkielisen varhaiskasvatuksen tulot alenevat 5,2 prosenttia 1.8.2021 voimaan tulleen asiakasmaksulain muutoksesta johtuen. Varhaiskasvatuksen asiakasmaksuja alennettiin nostamalla tulo rajoja ja lisäksi sisaruksilta perittäviä maksuja alennettiin. 5-vuotiaiden 20 viikkotunnin maksuton varhaiskasvatus jatkuu vuonna 2022.

Menot kasvavat 1,9 prosenttia palkankorotusten, toimitilavuokrien, tukipalvelu kulujen, uusien yksiköiden perustamisen ja lasten määrän kasvun myötä. Menojen kasvu kohdentuu kunnalliseen ja palvelusetelillä tuotettavaan yksityiseen päiväkotitoimintaan.

Vuokratyöhön on varauduttu vuoden 2021 talousarvion tasolla. Henkilöstöä hankitaan vuokratyönä henkilöstön lyhytaikaisiin sijaisuuksiin sekä tilanteissa, jolloin pitkäaikaisempaan sijaisuuteen tai vakinaiseen tehtävään ei ole saatu rekrytoitua henkilöstöä muulla tavalla.

Yksityisen hoidon tuki ja kotihoidon tuki sisältävät sekä lakisääteisen tuen että kuntalisten kustannukset.

Investoinnit

TakE-ohjelman mukaisesti varhaiskasvatuksen palveluverkkoa kehitetään kasvattamalla päiväkotien yksikkökokoja ja luopumalla epätarkoituksenmukaisista ja pienistä varhaiskasvatustiloista. Näin hillitään kustannusten kasvua, lisätään tilojen käytön joustavuutta sekä toiminnan laatua.

Vuonna 2022 valmistuvat Mäkkylän päiväkodin korvaava Vermon päiväkoti Leppävaaraan, Metsolan päiväkoti Tapiolaan ja Nöykkiönniityn päiväkoti Espoonlahteen. Tuomarilan koulun laajennukseen valmistuu kahden esiopetusryhmän tilat. Pisan päiväkodin peruskorjaus valmistuu kesällä 2022.

Vuosina 2023 - 2024 valmistuvat Viherkallion ja Kilon päiväkodit korvaavat uudet päiväkodit sekä Perkkaan päiväkoti Leppävaaraan. Tapiolaan valmistuu Uusikummun päiväkoti ja Mäntynmäki-Olariin Tiistilän päiväkoti ja koulu. Tähystäjän päiväkoti valmistuu Espoonlahteen ja Espoon keskukseen Aarrekartan ja Pitkänotkon päiväkodit sekä Kalajärven korvaava uusi päiväkoti ja koulu. Tapiolan päiväkodin peruskorjaus ajoittuu vuodelle 2023.